

Knjižne novosti Muzejskega društva Škofja Loka

PASIJONSKI DONESKI,
posvečeni trem stoletjem Škofjeloškega pasijona

Doneski 42

Lonka, Memorabilia Locopolitana 35

Pasijonski doneski 16/2021

Škofja Loka : Muzejsko društvo; Stara Loka :

Kulturno-zgodovinsko društvo Lonka, 2021, 280 str.

Že tri stoletja je Škofja Loka povezana s spokorniško procesijo, znano pod imenom *Škofjeloški pasijon*, Romualdovo pasijonsko dramsko besedilo pa je v slovenskem prostoru tudi edino, ki se nam je v celoti ohranilo v prvotni podobi. *Škofjeloškemu* in drugim pasijonom so posvečeni prispevki v reviji *Pasijonski doneski*, ki v postnem času že šestnajstič prihajajo med bralce.

V prispevku *Troje stoletij Škofjeloškega pasijona* se dr. Matija Ogrin ozre v čas nastajanja škofjeloške spokorniške procesije in osvetli do sedaj znane točke v času, ki jih je v zgodovini loškega pasijona mogoče zanesljivo datirati. Knjiga *Škofjeloški pasijon* je v koronskem letu 2020 doživela temeljite konservatorsko-restavratorske posege, ki jih je natančno popisala njihova izvajalka mag. Blanka

Avguštin Florjanovič. Dr. Monika Deželak Trojar pa predstavlja dokumente, ki so se ohranili ob *Škofjeloškem pasijonu*.

V prispevku dr. Marjete Pisk spoznavamo pasijonsko kulturo pri Slovencih skozi ljudske pesmi, eno od oblik pasijonskih pobožnosti, ki so bile med ljudmi zelo razširjene, razmah pa so doživele v prvi polovici 18. stoletja. Velika spokorna pasijonska procesija p. Romualda in celotna življenjska izkušnja sv. p. Pija se prepletata v središčni točki obeh – Kristusovem trpljenju. Prav zato se je brat Jaroslav Knežević iz škofjeloškega kapucinskega samostana v prispevku *Jaz namreč nosim Jezusova znamenja na svojem telesu* posvetil stigmam, vidnim znamenjem bližine s trpečim Kristusom. Z močnim doživljanjem Kristusovega trpljenja je povezan še prispevek Martine Kraljič o slovenski mistikini Magdaleni Gornik. Kristusovo trpljenje lahko podoživimo tudi ob številnih filmskih upodobitvah. Film režiserja Mela Gibsona *Kristusov pasijon*, o katerem piše dr. Andraž Arko, je kot umetniško delo zagotovo eden najbolj spornih, polemičnih, presojanih in analiziranih filmov, ki je bil kdaj koli posnet.

V rubriki Pasijonski razgledi se skozi osebno izkušnjo upodabljanja Jezusa v dosedanjih uprizoritvah *Škofjeloškega pasijona* predstavljata dva igralca, Alojz Bogataj iz Poljanske in Matej Šubic iz Selške doline. Poleg predstavitve dogodkov, ki jih je bilo zaradi epidemije precej manj kakor običajno, se seznanimo še z usodo pasijonske sobe v Škofji Loki in prav posebnim zadostilnim romanjem iz leta 1979. Za konec predstavljamo postne ali pasijonske jaslice, ki so v Sloveniji slabo poznane, vendar Društvo ljubiteljev jaslic tradicijo njihovega postavljanja ponovno oživlja tudi v naših krajih.

Pasijonski doneski žarijo tudi tokrat, in sicer v podobah akademskega slikarja Lucijana Bratuša, spremno besedo o umetniku in njegovem delu je napisal Gorazd Kocijančič.